

Обележавање Светског дана фармацеута 2025

МИСЛИШ НА ЗДРАВЉЕ

Мисли на фармацеута

fip СВЕТСКИ 25. СЕПТЕМБАР
ДАН ФАРМАЦЕУТА

Позивамо чланове Коморе да нам се придруже у обележавању Светског дана фармацеута 2025. како би заједно подсетили креаторе политике и јавност:

„Мислиш на здравље, мисли на фармацеута“

РЕДОВНА СПОЉНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА СТРУЧНОГ РАДА У 2025

Добијена сагласност на предлог Плана редовне спољне провере квалитета стручног рада у 2025. години

ЗНАЧАЈ ПРИЈАВЉИВАЊА ПРОМЕНЕ ПОДАТАКА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФАРМАЦЕУТСКА КОМОРА
The Pharmaceutical Chamber of Serbia

Комора обавештава своје чланове да је пријављивање промена у законском року од 30 дана од изузетног значаја за спречавање злоупотребе лиценце.

САЗНАТЕ
ВИШЕ

Од 1. јануара 2026. године апотекарске установе у јавној својини ће самостално спроводити набавке за лекове са Листе А и А1

Усвојен записник са трибине – дати одговори на постављена питања

Разменимо знања - евидентирање фармацеутске услуге:
Интеракције лекова

ВАЖНО ОБАВЕШТЕЊЕ ЧЛАНОВИМА КОМОРЕ У ВЕЗИ ПРИЈАВЉИВАЊА ПРОМЕНЕ ПОДАТАКА

Припремила: Гордана Вукичевић-Мркић, правни саветник

Поштовани чланови Фармацеутске коморе Србије,

Фармацеутска комора Србије (у даљем тексту: Комора) подсећа све своје чланове да су према одредбама члана 13. Закона о коморама здравствених радника („Сл. гласник РС“, бр. 107/2005, 99/2010 и 70/2017 – одлука УС у даљем тексту: Закон) у обавези да надлежном органу Коморе пријаве све промене које су битне за упис у Именик чланова Коморе, као и друге чињенице из надлежности Коморе, у року од 30 дана од дана сазнања за те промене, односно чињенице, и то о промени:

личних података, пребивалишта, послодавца, промени огранка у оквиру истог послодавца, промени огранка Коморе, почетку/престанку радног односа у апотекарској делатности, привремене спречености за рад, породичном одсуству, одсуству са рада ради неге детета, одсуству са рада ради посебне неге детета, престанку радног односа – незапослености, одласку у старосну/инвалидску пензију, стицању назива примаријус, наставно-научног звања, полагању стручног испита, полагању специјалистичког испита и испита из уже специјализације.

Комора обавештава своје чланове да је пријављивање ових промена, у законском року од 30 дана од дана сазнања за те промене, од изузетног значаја за спречавање злоупотребе лиценце и/или остваривање права - ослобађања од плаћања чланарине за текућу годину.

Поред тога, Комора још једном подсећа на Законом прописане казнене одредбе. Уколико члан не обавести Комору о наведеним променама, у прописаном року, Комора иницира покретање прекршајног поступка, а прописане новчане казне за овај прекршај су у износу од 10.000,00 до 50.000,00 динара (у складу са чланом 52. Закона о коморама здравствених радника).

Комора планира увођење плаћања накнаде за неблаговремено пријављивање промене података, односно чињеница, по истеку рока од 30 дана од дана сазнања за те промене, односно чињенице. У случају да се у току инспекцијског надзора утврди да у наведеној апотекарској установи раде/не раде дипломирани фармацеути/магистри фармације који Комори нису доставили захтев за промену података у законском року од 30 дана, Комора ће иницирати покретање прекршајног поступка пред надлежним судом.

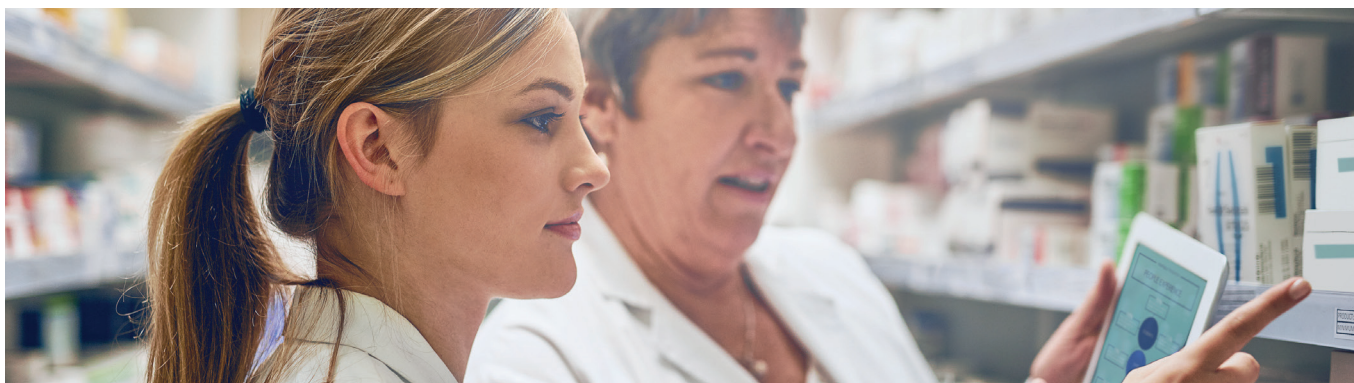
Активности које Комора спроводи искључиво су у циљу заштите лиценце чланова, поштовања закона, остваривања права на ослобађање од плаћања чланарине и ажурности података у регистру фармацеута (бази Коморе).

РЕДОВНА СПОЉНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА СТРУЧНОГ РАДА У 2025

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Дописом бр 531-01-23/2025-02 од 18.07.2025. године министар здравља је дао сагласност на предлог Плана редовне спољне провере квалитета стручног рада у здравственим установама, другим правним лицима и приватној пракси у 2025. години **ОВДЕ**.

Након добијања сагласности на предлог Листе стручних надзорника за спољну проверу квалитета стручног рада у 2025. години, за област Фармација, Комора ће покренути даље активности, о чему ће апотеке које су предмет провере бити благовремено обавештене.

ЧЛАНАРИНА ЗА 2025. ГОДИНУ

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Поштоване колегинице и колеге, подсећамо Вас да је рок за плаћање **чланарине за 2025. годину, 31. октобар 2025. године. Годишња чланарина износи 5.500,00 динара.** У складу са Статутом Фармацеутске коморе Србије („Сл. гласник РС”, бр.156/2020 и 27/2022), члан који није измирио чланарину до 31. октобра текуће године, за ту годину, односно није измирио чланарине за претходне године и исто не учини након писане опомене исписује се из

именика чланова Коморе и привремено му се одузима лиценца, по службеној дужности. Уколико члан који је исписан из именика чланова Коморе жели да поново поднесе захтев за упис у именик чланова Коморе, дужан је да пре подношења захтева измири цели заостали дуг.

Детаљне информације на [ЛИНКУ!](#)

ОД 1. ЈАНУАРА 2026. ГОДИНЕ АПОТЕКАРСКЕ УСТАНОВЕ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ ЋЕ САМОСТАЛНО СПРОВОДИТИ НАБАВКЕ ЗА ЛЕКОВЕ СА ЛИСТЕ А И А1

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

У „Сл. Гласнику РС” број 66 од 25.07.2025. године објављена је Уредба о допуни **Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке.** Влада РС је овом допуном изузела апотекарске установе (АУ) у јавној својини, основане у складу са Планом мреже здравствених установа, од здравствених установа за које Републички фонд за здравствено осигурање (РФЗО) спроводи централизоване јавне набавке (ЦЈН) за лекове са листе А и А1, а које ће од 1. јануара 2026. године самостално спроводити јавну набавку ових лекова.

РФЗО је, на предлог Државне ревизорске институције, почео да расписује ЦЈН за АУ у јавној својини средином 2014. године. Ове установе од тада имају искључиву обавезу да потписују уговоре и снабдевају се од одабраних понуђача, по постигнутој цени. Цену постигнуту у поступку ЦЈН морају да поштују и АУ у приватној својини и апотеке приватна пракса који имају потписан уговор са РФЗО, без даљих ограничења.

Од 2013. године, када је први пут најављено увођење ЦЈН за АУ у јавној својини, до данас, апеловало се на укидање овог поступка, уз аргументовано обраћање

свим релевантним институцијама, у којима је активно учествовала и Фармацеутска комора Србије. Након више од једне деценије, ово питање је позитивно решено Одлуком Владе РС на седници одржаној 24. јула. У међувремену, од 35 АУ у јавној својини (2013.), данас функционише 10, већина под изузетно тешким условима. Удео ових установа у набавци у 2013. години износио је 53.00%, а у 2024. години 5.50% (Извор података: IQVIA).

УСВОЈЕН ЗАПИСНИК СА ТРИБИНЕ - ДАТИ ОДГОВОРИ НА ПОСТАВЉЕНА ПИТАЊА

Управни одбор Фармацеутске коморе Србије, на седници одржаној 18. јуна 2025. године, усвојио је Записник са трибине под називом „Унапређење услова за обављање апотекарске делатности”, која је одржана 29. маја 2025. године у Београду, у организацији Коморе. Такође, дати су одговори на питања које су учесници трибине имали могућност да поставе путем формулара, као и да и изнесу своје предлоге.

Презентације са трибине и одговори на питања чланова можете погледати [ОВДЕ!](#)

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ СВЕТСКОГ ДАНА ФАРМАЦЕУТА 2025

„Мислиш на здравље, мисли на фармациу“

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармациуи широм света, 15. пут за редом имаће прилику да 25. септембра прославе своју професију и подсети доносиоце одлука и општу јавност на важну улогу коју имају у изградњи здравије заједнице. Овогодишња ФИП-ова кампања на тему: „Мислиш на здравље, мисли на фармациу“ је прилика да истакнемо значај фармациуа, заложимо се за пуну интеграцију фармациуа у националне здравствене стратегије и позовемо на континуирано улагање у нашу професију.

„Фармациуи су међу најдоступнијим здравственим радницима. Они обезбеђују правилну и ефикасну употребу лекова, пружају саветовања о превенцији, укључујући и вакцинацију, подржавају и спроводе јавноздравствене кампање чији је циљ подизање здравствене писмености, и служе као поуздан пружалац здравствене заштите за милионе људи, посебно у срединама где здравствена заштита није лако доступна. У многим земљама, буџетска ограничења и недостатак радне снаге довели су до коришћења непрофесионалних радника у фармациутој професији. Међутим, апотека без фармациуа представља ризик по здравље. Она поткопава квалитет и безбедност неге, угрожава рационалну употребу лекова и нарушава поверење јавности у здравствене систем. Када се стручност фармациуа недовољно користи или је замењује неквалификовано особље, последице нису само финансијске - већ и људске.“ – истиче се у позиву Међународне фармациутоке федерације – ФИП.

Позивамо чланове Коморе да нам се придруже у обележавању Светског дана фармациуа 2025. како би заједно подсетили креаторе политике и јавност: **ДА БИСМО ЗАИСТА МИСЛИЛИ О ЗДРАВЉУ, МОРАМО МИСЛИТИ КАО ФАРМАЦЕУТ.**

Комора поводом овог датума, већ традиционално, организује:

КОНКУРС ЗА ФАРМАЦЕУТЕ НА ТЕМУ

„Мислиш на здравље, мисли на фармациу“

који је отворен од 15. јула до 31. августа 2025. године:

- › Три најоригиналнија рада биће награђена новчаном наградом од 20.000 динара
- › Пропозиције за учешће на конкурс доступне су на [ЛИНКУ!](#)
- › Комисија ће објавити резултате конкурса 25.9.2025. године на сајту и друштвеним мрежама Коморе. Награђени радови биће објављени у гласнику Коморе и часопису „Апотекарска пракса“

ПРОЈЕКАТ ЕДУКАЦИЈЕ ДЕЦЕ

у школама и предшколским установама

од 15. септембра до 30. октобра. 2025. године:

- › Пријава заинтересованих фармациуа отворена је до 5. септембра путем [ЛИНКА!](#)
- › Онлајн едукација на којој ће координатори пројекта и аутори презентација дати одговоре на додатна питања пријављених колега планирана је за 8. септембар у 18 часова.
- › У договору са школом/вртићем можете одабрати једну или више тема и одржати предавања у периоду од 15. септембра до 30. октобра.
- › Учешће у овом пројекту је добровољно и има за циљ искључиво јачање јавног здравља, као и промоцију фармациуа као здравственог радника.

МИСЛИШ НА ЗДРАВЉЕ

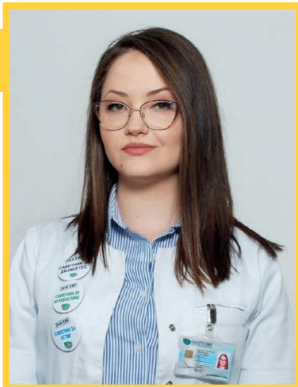
Мисли на фармациуа

СВЕТСКИ 25. СЕПТЕМБАР
ДАН ФАРМАЦЕУТА

Представљамо САВЕТНИКЕ

Александра Станојевић маг.фарм. из Баточине

Беџ Саветника за астму за мене је више од признања - то је подсетник на поверење које ми пацијенти указују и на одговорност коју сам прихватила. Астма није само дијагноза - то је свакодневни изазов који захтева правилно коришћење инхалатора, разумевање сопственог тела и континуирану едукацију. Кроз овај пројекат сам постала део свакодневнице својих пацијената - учила их како да правилно примењују терапију, слушала их када кажу шта их мучи и пратила њихове мале, али значајне победе. Сваки пут када неко удахне лакше захваљујући савету који сам му пружила - тај беџ добија додатну вредност. Исти принцип одговорности и преданости водио ме је и у саветовању код употребе антибиотика и у раду са дијабетичарима, где је едукација кључ дугорочног успеха.

Цео интервју можете прочитати на [ЛИНКУ!](#)

Нино Вујић, маг. фарм. из Врбаса

Не постоји лепши осећај у нашој професији од оног који изазива осмех пацијента коме смо успели да помогнемо и побољшамо квалитет живота. Знање које сам стекао кроз ове пројекте поделио сам са колегама и тако смо колективно унапредили услуге наше апотеке и привукли нове пацијенте.

Цео интервју можете прочитати на [ЛИНКУ!](#)

Каролина Шиканић, дипл. фарм. спец. из Шапца

Признања Коморе су изузетно важна и дају ветар у леђа мојим даљим активностима. Фармацеути у апотекама треба да послушају потребе пацијената и преносе своја опажања Комори у циљу стварања нових пројеката, што ће додатно утицати на нашу стручност и образованост. Активно учествујем у свим пројектима Коморе и резултате свих тих активности већ видим кроз значајно унапређен рад, а и моје лично задовољство.

Цео интервју можете прочитати на [ЛИНКУ!](#)

Разменимо знања - евидентирање фармацеутске услуге: Интеракције лекова

Припремила: маг. фарм. спец. Николина Скорупан и Маг. фарм. спец. Држана Рајковић

Фармацеути у апотекама свакодневно препознају и решавају последице интеракције лекова, посебно ако у обзир узмемо све сложенију фармакотерапију пацијената, која поред лекова чији је режим издавања на лекарски рецепт, укључује и ОТЦ лекове, дијететске суплементе, храну и друго. Многе интеракције се могу избећи или ублажити уколико је интервенција фармацеута, која захтева посвећеност и пажњу, правовремена. Управо из овог разлога, са циљем да Вам пружимо помоћ и подршку приликом пружања ове услуге у свакодневном раду и олакшамо размену знања и искустава у овој, изузетно комплексној области, омогућили смо њено евидентирање у електронској форми. **Свој пример из праксе можете евидентирати у оквиру Апликације за фармацеутске услуге - Фармацеутска услуга - Интеракције лекова.**

Сваког месеца у гласнику Коморе еАпотекарска пракса објављиваћемо најинтересантније случајеве, а на крају месеца преглед свих евидентираних интеракција биће доступан у Вашем корисничком сервису, у делу Пројекти.

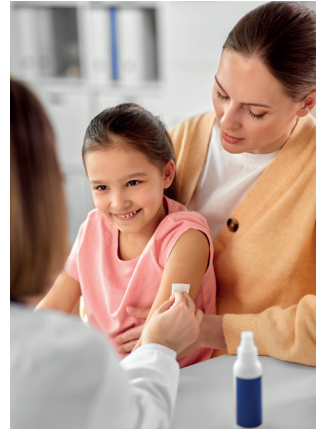
Позивамо чланове Коморе да искористе ову могућност и евидентирају своје активности, како бисмо учили једни од других. Услуга је доступна свим члановима Коморе.

Да ли алуминијум у вакцинама утиче на неуролошке и друге хроничне болести?

Припремила: маг. фарм. спец. Милена Милојевић

У јавности се већ деценијама провлаче сумње у безбедност алуминијума као адјуванса у вакцинама. Повезиван је са аутизмом, поремећајем пажње са хиперактивношћу (ADHD), па чак и са аутоимуним и алергијским поремећајима. Иако је научна заједница више пута одбацила такве тврдње као неосноване, поверење у вакцинацију и даље трпи под притиском дезинформација. Вакцине које садрже алуминијум као адјуванс најчешће се примењују у оквиру програма ране дечије имунизације и обухватају, између осталих, вакцине против дифтерије, тетануса и великог кашља, *Haemophilus influenzae* типа Б, пнеумококну конјуговану вакцину, као и вакцине против хепатитиса А и Б. Недавно објављена студија у престижном научном часопису *Annals of Internal Medicine* представља до сада најобимније истраживање на ову тему. Обухватила је више од 1,2 милиона деце рођене у Данској између 1997. и 2018. године и утврдила да укупна изложеност алуминијуму из вакцина у прве две године живота није повезана са повећаним ризиком од развоја аутоимуних, алергијских или неуролошких поремећаја. Поред тога, анализа је обухватила чак 50 различитих хроничних стања – укључујући аутизам, ADHD, астму, дијабетес, целијакију, епилепсију и друге болести – није пронађена статистички значајна повезаност ни са једним од њих у односу на количину алуминијума примљену путем вакцина. За здравствене раднике, укључујући фармацеуте, ова студија је важан ресурс у јачању аргумената заснованих на доказима и у борби против дезинформација које и даље круже међу пацијентима и родитељима.

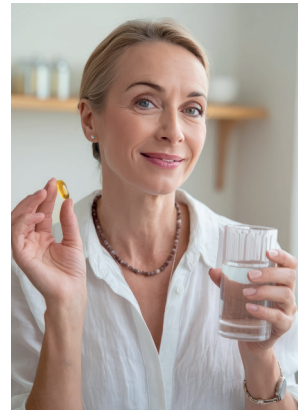
Детаљније о студији на [ЛИНКУ!](#)

Витамин D3 успорава старење: резултати VITAL студије о очувању теломера

Припремила: маг. фарм. спец. Кристина Ковачевић

Нова студија објављена у *The American Journal of Clinical Nutrition* показује да витамин D3 (2.000 IU дневно) значајно успорава скраћивање теломера током четири године, код 1.054 учесника, мушкараца старијих од 50 и жена старијих од 55 година. Истраживање је рандомизовано, двоструко слепо и плацебо контролисано, што доприноси релевантности резултата. Са друге стране, суплементација омега-3 масним киселинама (1 g дневно) није показала значајан утицај на дужину теломера током праћења. Ови налази указују да витамин D може имати кључну улогу у успоравању биолошког старења и превенцији хроничних болести као што су карциноми и аутоимуне болести. Међутим, потребна су додатна истраживања како би се боље разумели механизми и потенцијални ефекти ових суплемената. **Извор података на [ЛИНКУ!](#)**

САВЕТНИК ЗА ДИЈАБЕТЕС

Бољи исходи уз суплементе магнезијума код оболелих од дијабетеса

Припремила: маг. фарм. спец. Кристина Ковачевић

Недавна студија објављена у *Journal of the American Heart Association* истраживала је утицај суплемената магнезијума на ризик од срчане инсуфицијенције (СИ) и тешких кардиоваскуларних догађаја код пацијената са дијабетесом. Укључено је 94.239 америчких ветерана старијих од 40 година са дијабетесом и без претходне СИ. Код корисника суплемената (n=17.619) инциденција СИ била је 8,0%, у поређењу са 9,7% код не-корисника (HR 0,94; 95% CI 0,89–0,99). Такође је забележено смањење ризика од великих кардиоваскуларних догађаја (HR 0,94; 95% CI 0,90–0,97). Могући механизми укључују смањење фиброзе и хипертрофије леве коморе, побољшање функције миокарда, као и утицај на хипертензију, ендотелну функцију и инфламацију. Аутори закључују да је потребно спровести рандомизована испитивања ради потврде налаза.

Извор података на [ЛИНКУ!](#)

Кетопрофен и декскетопрофен

Аутор: маг. фарм. спец. Николина Скорупан, маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

Да ли сте већ користили овај лек?

Ако пацијент није користио (декс)кетопрофен, не би требало самоиницијативно да га користи без препоруке лекара. У апотеци се може препоручити НСАИЛ са режимом издавања без рецепта (ибупрофен, напроксен, ацетилсалицилна киселина).

Да ли сте алергични на неке лекове?

Пацијенту који каже да је имао раније алергију на лек који садржи (декс)кетопрофен, или је имао напад астме након примене било ког НСАИЛ, не треба издати (декс)кетопрофен.

Да ли болујете од неке хроничне болести или користите неке лекове/додатке исхрани?

(декс)кетопрофен НЕ ТРЕБА издати:

- › Када пацијент каже да се лечи од чира или је имао крварење у желуцу/цревима.
- › Уколико се из медицинске документације види да болује од тешке инсуфицијенције јетре или бубрега.
- › Уколико се из медицинске документације или разговора закључи/сумња да болује од срчане инсуфицијенције, ангине пекторис, прележаног инфаркта миокарда, периферне артеријске болести или цереброваскуларне болести.

(декс)кетопрофен се МОЖЕ ИЗДАТИ НА РЕЦЕПТ лекара:

- › Особама које користе антиагрегационе лекове, ССРИ антидепресиве, кортикостероиде и оралне антикоагулансе, уз гастропротекцију инхибитором протонске пумпе и напоменом да се у случају спонтане појаве модрица или крварења из носа јаве лекару.
- › Особама са добро контролисаном хипертензијом, уз упозорење да контролишу крвни притисак, јер примена (декс)кетопрофена (као и других НСАИЛ) може довести до пораста крвног притиска, због могућег смањења ефикасности антихипертензива (изузев код терапије блокаторима калцијумових канала, чије дејство НСАИЛ не умањују). Саветовати довољан унос течности, нарочито код истовремене примене диуретика и АЦЕ инхибитора.
- › Особама са астмом, уколико су раније користиле НСАИЛ, при чему није било погоршања астме.
- › Особама које се лече оралним антидијабетикима дериватима сулфонилуреа, уз напомену да се на почетку терапије чешће контролише гликемија и упозорење на могућу хипогликемију.

Приликом издавања (декс)кетопрофена водити рачуна о јачини, фармацеутском облику и максималној дневној дози. Облици са тренутним ослобађањем (грануле, таблете) су погоднији за особе са акутним боловима, док су формулације са продуженим ослобађањем погодније код хроничних болова и контролу бола током ноћи.

Максимална дневна доза је 200 mg кетопрофена (2x100 mg, 3x50 mg или 1x150 mg за капсуле са модификованим ослобађањем).

Максимална дневна доза за декскетопрофен износи 75 mg (3x25 mg).

Међу НСАИЛ (декс)кетопрофен је на врху лествице по потенцијалу изазивања фототоксичности, нарочито ако се примени топикално на кожи. Пацијенте упозорити да се током примене лека штите од сунца (не иду у соларијуме и користе препарате са високим заштитним СПФ фактором).

Текст можете преузети са [ЛИНКА!](#)

КОНТИНУИРАНА ЕДУКАЦИЈА ВИРТУЕЛНА ШКОЛА ОБРАЗОВАЊА

- Ц-1-39/24** Фармацеутска услуга - предуслов за повећање степена адхеренце код пацијената на терапији антибиотикима (5 бодова), до 12.08.2025.
- Ц-1-40/24** Нова услуга фармацеута у јавним апотекама: Преглед примене новоуведених лекова за терапију хроничних болести (5 бодова), до 12.08.2025.
- Ц-1-50/24** Стандардизована фармацеутска услуга код пацијената са дијабетесом (5 бодова), до 25.11.2025.
- Ц-1-53/24** Унапређење стандардизоване фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом, (5 бодова), до 25.11.2025.
- Ц-1-52/24** Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са астмом (5 бодова), до 25.11.2025.
- Ц-1-62/25** Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са хипертензијом (5 бодова), до 17.03.2026.
- Ц-1-54/24** Саветник за вакцинацију – све што треба да знате о грипу, пнеумококној болести, пертусису и ХПВ-у (5 бодова), до 25.11.2025.

САВЕЗ ФАРМАЦЕУТСКИХ УДРУЖЕЊА СРБИЈЕ

79. Симпозијум: Алергије у фармацеутској пракси

ДАТУМ И МЕСТО ОДРЖАВАЊА 31. октобар – 2. новембар, Дивчибаре

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

ФИП КОНГРЕС 2025

ТЕМА *Pharmacy Forward: Performance, Collaboration, and Health Transformation*

ДАТУМ И МЕСТО ОДРЖАВАЊА 31. август – 3. септембар 2025., Копенхаген, Данска

<https://copenhagen2025.fip.org/>

ЕАНР BOOST 2025

ДАТУМ И МЕСТО ОДРЖАВАЊА 14-15. новембар 2025., Праг, Чешка

ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА <https://eahp.eu/education/eahp-boost-2025/>

РЕГИСТРУЈТЕ СЕ ОВДЕ <https://eahp.eu/education/eahp-boost-2025/registration/>

Несташица лекова и медицинских средстава представља озбиљан проблем широм Европе. Стога је сарадња, више него икад, кључна.

ЕАНР посебну пажњу посвећује проблему несташица лекова и медицинских средстава и позива Вас да се региструјете и придружите ЕАНР BOOST 2025!

Овогодишња тема: „Стратегије ланца снабдевања за свет без несташица“

